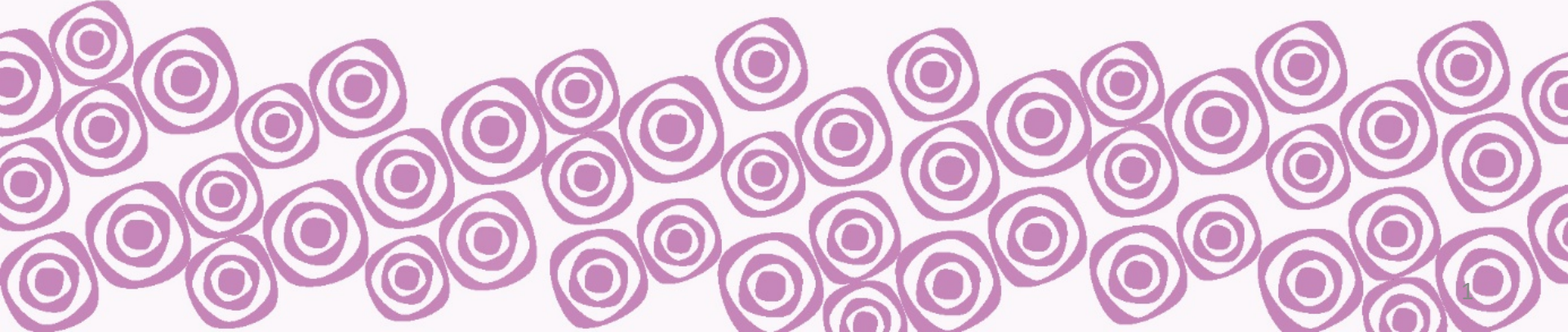

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İLKOKUL

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 4

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 4

GÜZEL AHLAK

Neler Öğreneceğiz?

1. Din Güzel Ahlaktır
2. İnsani İlişkilerin Temeli: Sevgi ve Saygı
3. Bir Sure Tanıyorum: Fâtiha Suresi ve Anlamı

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- **En çok önem verdiğiniz güzel davranışlar nelerdir?**

1. Din Güzel Ahlaktır

- Yüce Allah, insanların hem bu dünyada hem de ahirette mutlu olmalarını ister.
- Allah, insanların, dinî emirlere uymalarını ve birbirlerine karşı ahlaklı davranışlar sergilemelerini emretmiştir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Güzel davranışlı ve iyi huylu kimselere “ahlaklı” veya “güzel ahlaklı” denir.

Ahlak, insanın güzel, doğru ve iyi davranışlarda bulunması; çirkin, yanlış ve kötü davranışlardan kendi isteği ile uzaklaşmasıdır.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

Kur'an-ı Kerim'de

Hız. Muhammed'in (s.a.v.)
sözlerinde

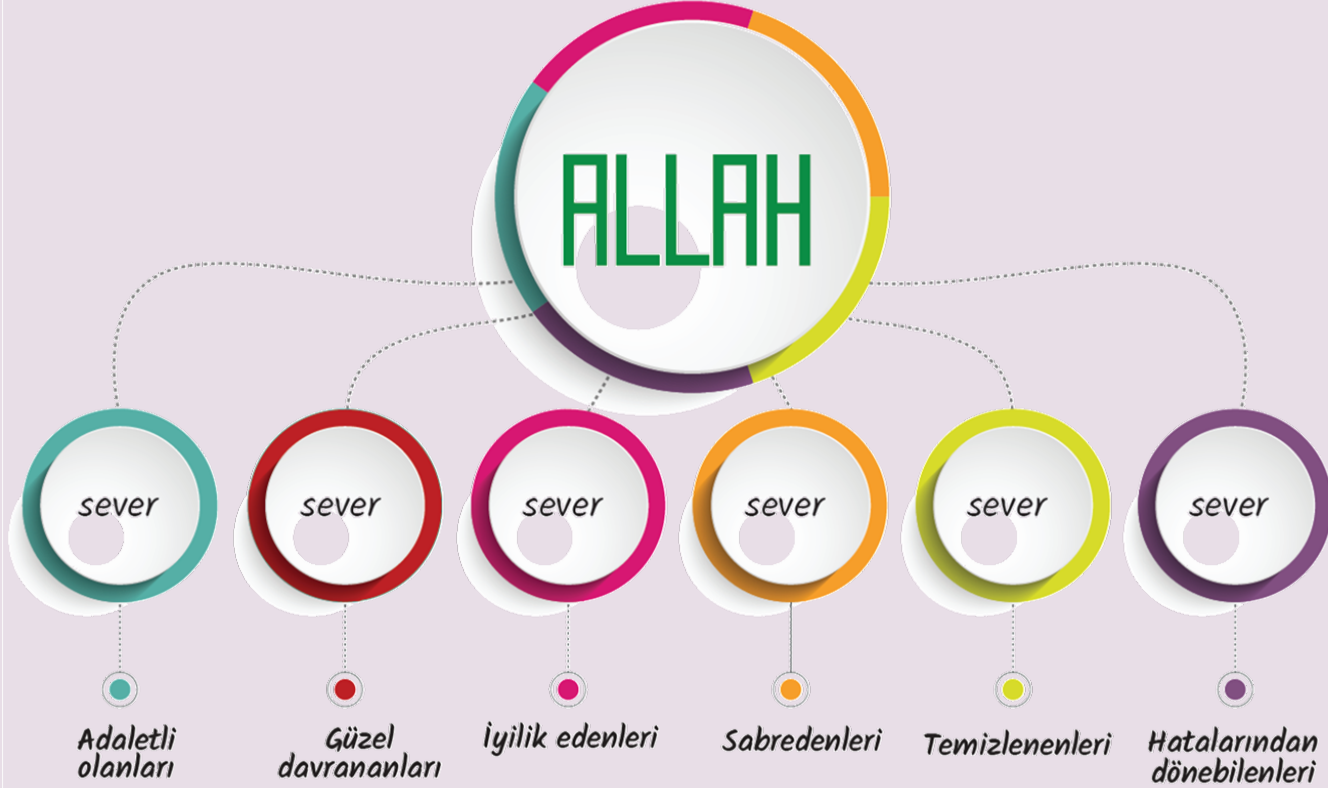
insanlara karşı alçak gönüllü, iyi, dürüst, adaletli ve güvenilir olmak gibi güzel davranışlar öğütlenir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Anne ve babaya iyi davranmak, komşu, dost ve akrabalarla iyi geçinmek de İslam'ın önem verdiği diğer bazı ahlaki davranışlardandır.
- İslam dininin ahlak konusundaki öğütlerini yerine getirmeye özen gösteren kişi güzel ahlaklı olur.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

➤ **Sizce insanlar birbirleriyle neden kavga ederler?**

2. İnsani İlişkilerin Temeli: Sevgi ve Saygı

- İnsanların birlikte yaşayabilmeleri için gereken en önemli şey sevgi, saygı ve merhamettir.
- Yüce Allah bizlere iyilikle, sevgiyle ve birbirimize yardım ederek yaşamamızı öğütlemiştir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

Sevgi; insanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygudur.

Sevgi insanı insan yapan en önemli değerdir.

Sevgi sayesinde insanlar birbirlerine şefkat ve merhamet duyarlar.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Sevdiğimiz zaman insanlara zarar vermeyi düşünmez, onların ihtiyacı olan konularda yardımcı olmak isteriz.
- Arkadaşlarımızla iyi geçinir, sevinçlerimizi paylaşarak çoğaltmaya, üzüntülerimizi ise paylaşarak azaltmaya çalışırız.
- Sevginin olmadığı ortamlarda ise kötü davranışlar ortaya çıkar ve toplumun huzuru bozulur.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

Arkadaşlarımızla ve çevremizdeki insanlarla huzur içinde yaşayabilmemiz için sevginin yanında saygı da gereklidir.

Saygı; bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranma, başkalarını rahatsız etmekten çekinme duygusudur.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Herkes aynı oyunu sevmek veya aynı rengi beğenmek zorunda değildir.
- Bu nedenle sadece bizim tercihlerimizin ve beğendiklerimizin en güzel olduğunu düşünmemeliyiz.
- Farklılıkların aramızda huzursuzluk oluşturmamasına ve bu yüzden aramızdaki sevginin azalmasına izin vermemeliyiz.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

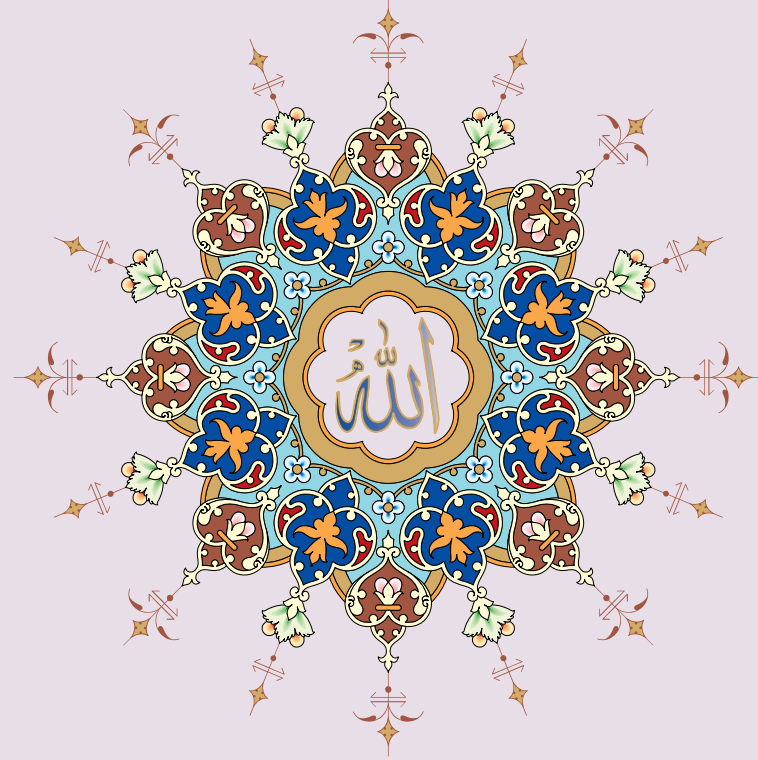
Anne Babayla İlişkiler

- İnsan bakıma muhtaç olarak doğar.
- Anne, baba ya da büyüklerinin desteği ile hayata tutunur.
- Yeme, içme, giyinme, barınma gibi temel ihtiyaçları aile büyükleri tarafından karşılanır.
- Anne ve babalar, çocukları için her türlü fedakârlığı yapar.
- Çocuklarıyla ilgilenir, sorunlarını çözmede onlara yardımcı olurlar.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

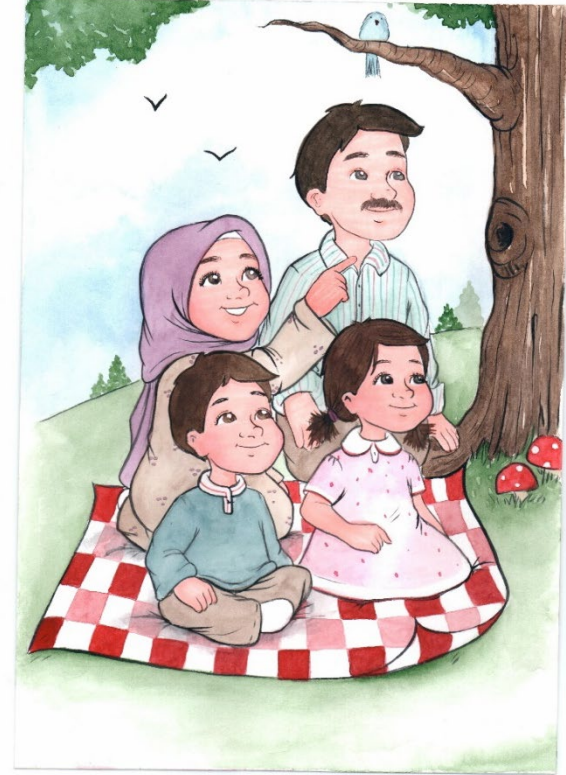
- İslam dini anne baba hakkına büyük önem verir. Yüce Allah şöyle buyurmuştur:
- **“Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi, anaya babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti...”**

(İsrâ suresi, 23. ayet.)

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Aile içinde çocukların anne babalarına karşı bazı sorumlulukları vardır.
- Çocuğun en temel görevi, onu fedakârlıklarla büyüten anne ve babasına ve aile büyüklerine iyi davranmaktır.
- Onların dine uygun olan isteklerini yerine getirmektir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Anne babamız ve aile büyüklerimize karşı saygılı davranmamız önemlidir.
- Aile büyüklerinin, dine uygun olarak verdikleri görevi yerine getirmek, uyuyan ya da çalışan biri varsa sessiz olmak, misafir gelince ilgilenmek, büyüklerin ellerini öpmek ve daha birçok davranış aile içindeki saygının göstergesidir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Anne babamıza ve aile büyüklerimize karşı görevlerimiz:

Dine uygun olan isteklerini yerine getirmek

Saygıda kusur etmemek

Daima güler yüz ve yumuşaklık göstermek

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

4

*Sıkıntıya düştüklerinde
yardım etmek*

5

Ölmüşlerimizi hayırla anmak

6

Onlara dua etmek

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

Kardeşlerle İlişkiler

- Aile içinde kardeşler arasında güçlü bir bağ vardır.
- Kardeş, insanın ilk arkadaşıdır.
- Kardeşler birbiriyle aynı aile ortamını paylaşır ve birlikte büyürler.
- Aynı ortamda yetişmiş olan kardeşlerin birçok ortak anısı vardır.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Kardeşler arasındaki ilişkide büyüklerin küçüklere örnek olması, onlara sevgiyle yaklaşması gerekir.
- Böylece küçüklere de büyüklerine karşı saygılı olur ve onların öğütlerini dinlerler. Böyle davranmaları kardeşlerin iyi geçinmelerini sağlar.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

Benzer ve farklı yönlerimizle kardeşlerimizle dayanışma içinde olmamız önemlidir.

Kardeşlerimizle yardımlaşmak hem bizi hem de ailemizi mutlu eder.

Ödevlerimizi yaparken, bir konuda karar verirken, sofrayı toplarken ve daha birçok konuda birbirimize yardım etmemiz gerekir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

Akrabalarla İlişkiler

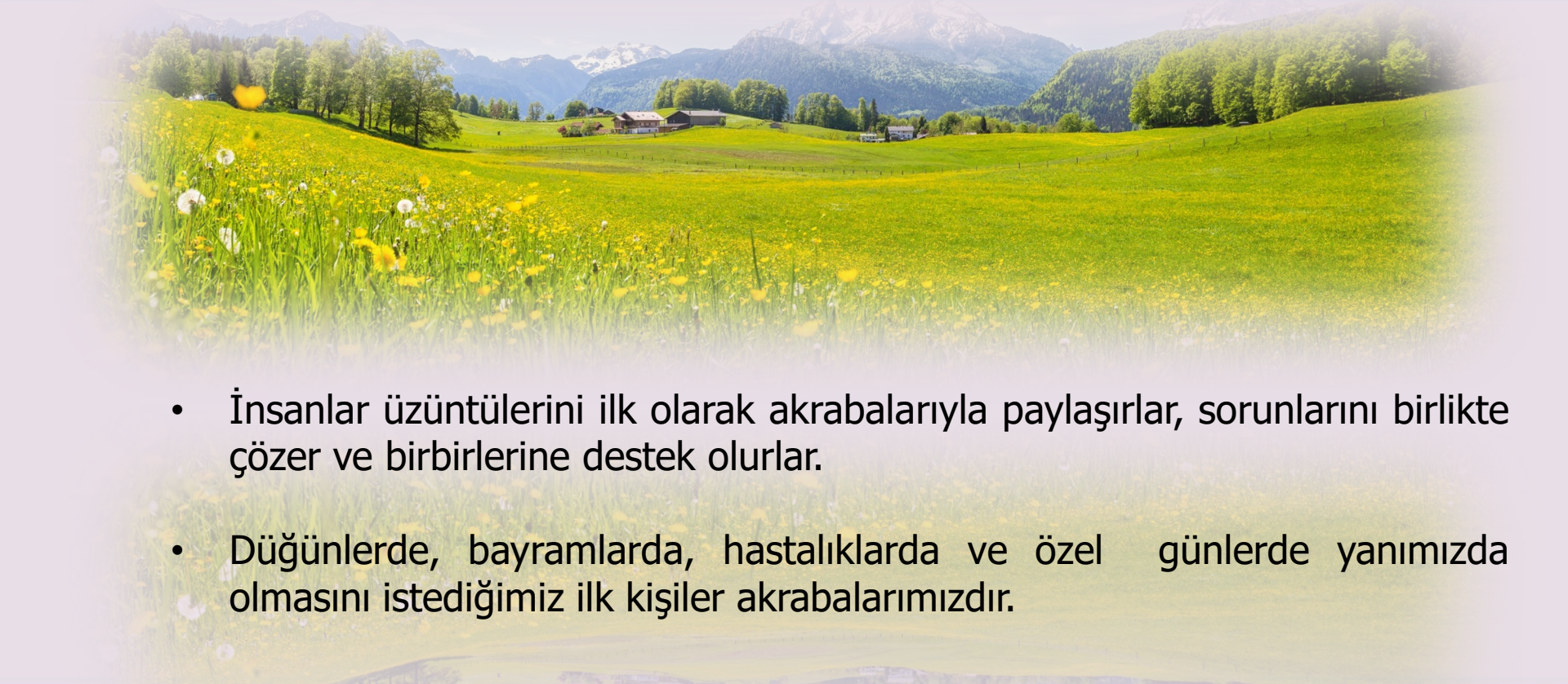
- Anne babamız ve kardeşlerimiz bizim çekirdek ailemizdir. Bunun yanında bir de geniş ailemiz vardır.
- Dede, nine, teyze, amca, dayı, hala ve onların çocukları bizim geniş ailemizi oluşturur.
- Bu kişiler aynı zamanda bizim akrabalarımızdır ve çekirdek ailemizden sonra bize en yakın olan kişilerdir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Akrabalarımızla ilişkilerimiz önemlidir.
- Çünkü ailemizin bir parçası da akrabalarımızdır.
- Akrabalar zor zamanlarında birbirlerinin yardımına ilk koşan kişilerdir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

-
- İnsanlar üzüntülerini ilk olarak akrabalarıyla paylaşırlar, sorunlarını birlikte çözer ve birbirlerine destek olurlar.
 - Düğünlerde, bayramlarda, hastalıklarda ve özel günlerde yanımızda olmasını istediğimiz ilk kişiler akrabalarımızdır.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Hz. Peygamber akrabalarını hiç ihmal etmemiş ve onları her fırsatta ziyaret etmiştir.
- Hz. Peygamber akrabalarının zor durumlarında onlara yardım etmiş, elindekini onlarla paylaşmıştır.
- Hz. Peygamber, bizlere de akrabalarımıza karşılıksız bir şekilde yardımda bulunmayı, onlardan kötülük görsek bile affedip onlara iyilik yapmayı öğütlemiştir.

Komşularla İlişkiler

- İnsanlar için yalnız yaşamak zordur.
- Bu yüzden köy, şehir gibi yerlerde birbirine yakın evlerde yaşamayı tercih ederler.
- Birbirine yakın yaşayan bu insanlara komşu denir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Komşularımız bize en yakın kişiler arasındadır.
- Onlarla gün içinde çokça karşılaşırız.
- Hatta apartmanlarda yaşayan insanlar, birbirine çok daha yakın mesafelerde yaşarlar.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Evimizde karşılaştığımız acil bir olayda ilk olarak komşumuzun kapısını çalar, ondan yardım isteriz. Bu yüzden komşularımız bizim için önemlidir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Hz. Peygamber iyi bir komşuyu mutluluk kaynağı olarak görmüştür.
- Komşuların birbirleriyle iyi geçinmesini çok önemsemiş ve hediyeleşip ikramlarda bulunulmasını tavsiye etmiştir.

Arkadaşlarla İlişkiler

- İnsanlar çevrelerinde vakit geçirebilecekleri ve konuşabilecekleri birilerine ihtiyaç duyarlar.
- Birileriyle arkadaşlık yapmak yaptığımız etkinliklerden, oyunlardan zevk almamızı sağlar.
- Üzüntümüzü, sırrımızı, sevincimizi paylaşabileceğimiz birilerinin var olduğunu bilmek bizlere güven verir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

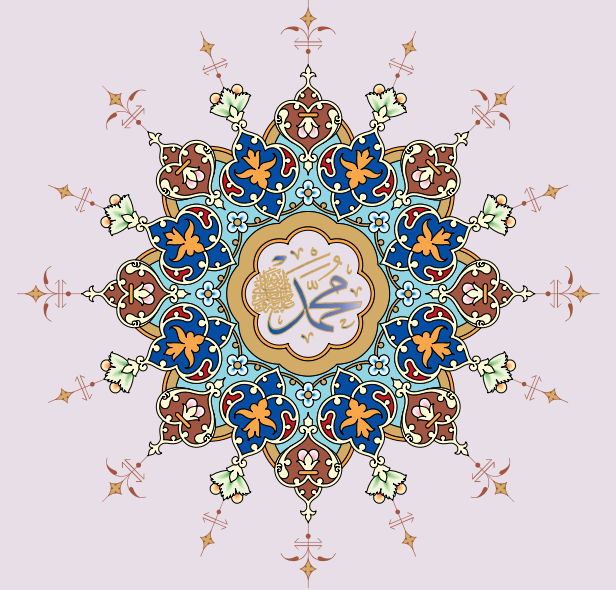
- Arkadaşlarımızla oyun oynarken veya sohbet ederken mutlu olmamızın sebebi, onlara duyduğumuz sevgidir. Çünkü arkadaşlıklar sevgi üzerine kurulur.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Hz. Peygamber sevginin arkadaşlıklarımız üzerindeki önemini şu sözü ile bildirmiştir:
- *"Kişi sevdiği ile beraberdir."*

(Tirmizî, Zühd, 50.)

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

Hepimiz zaman
zaman
arkadaşlarımızı
kırabilir veya
arkadaşlarımıza
kırılabiliriz.

Ancak böyle
durumlarda
bizim de hata
yapabileceğimizi
unutmamalıyız.

Hataları affetmeli
ve bilmeyerek de
olsa kırdığımız bir
arkadaşımız varsa
özür dilemeliyiz.

Etrafımızda
birbirine kırılmış
arkadaşlarımız
varsa onları
görmezlikten
gelmemeliyiz.

Öğretmenlerle İlişkiler

- İlim öğrenen ve öğrendiklerini uygulayan kişiler toplumda ve Allah katında daha değerli olurlar.
- Bu yüzden ilim sahibi olmak için çeşitli kitaplar okur, okullara gider ve eğitimler alırız.
- İlim öğrenme yolunda bizlere rehberlik eden kişiler ise öğretmenlerimizdir.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Bize bilgiyi öğretecek olanlar öğretmenlerimizdir.
- Bize bilgiyi veren öğretmenlerimize büyük bir saygıyla yaklaşmalı, onların değerini bilmeliyiz.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- Öğretmenlerimizin geleceğimiz için ne kadar önemli olduğunu unutmamalı ve onları üzecek davranışlardan kaçınmalıyız.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

- **"el-Fâtiha" sözünü
duyunca ne yaparsınız?**

3. Bir Sure Tanıyorum: Fâtiha Suresi ve Anlamı

Fâtiha,
açmak,
açıklığa
kavuşmak
anlamlarına
gelir.

- Fâtiha suresi Mekke'de indirilmiştir.
- 7 ayetten oluşmaktadır.
- Kur'an-ı Kerim, Fâtiha suresi ile başlar.

3. ÜNİTE / GÜZEL AHLAK

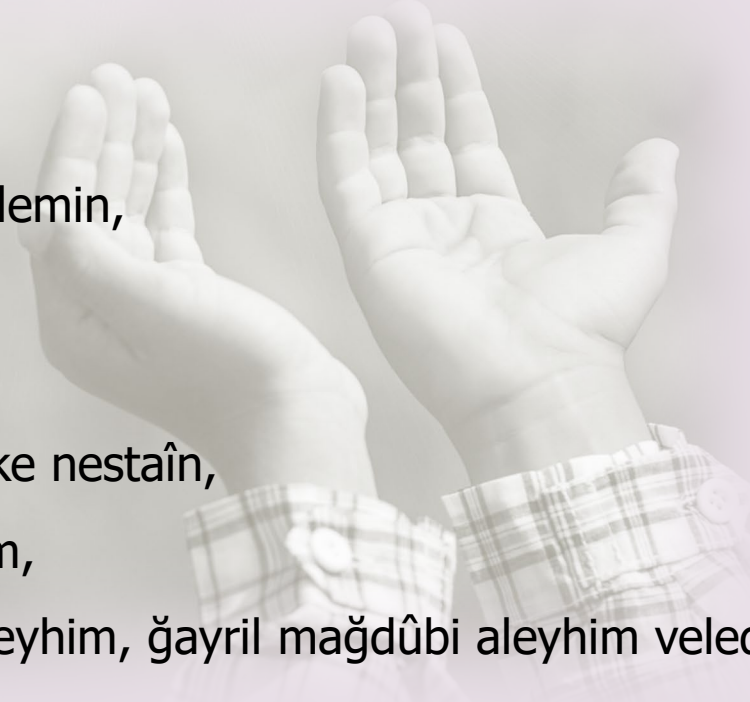
FÂTİHA SURESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ١
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٢ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ٣ مَالِكِ يَوْمِ
الدِّينِ ٤ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ٥ اهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ ٦ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ٧

Okunuşu:

Bismillâh irrahmân irrahîm.

2. Elhamdû lillâhi rabbi'l âlemin,
3. errahmân ir-rahîm,
4. mâliki yevmiddîn,
5. iyyâke na'büdü ve iyyâke nestaîn,
6. ihdinas-sırâtal müstakîm,
7. sırâtallezîne en'amte aleyhim, ğayril mağdûbi aleyhim ve leddâllîn.

Anlamı:

Bismillâhirrahmânirrahîm.

-
2. Hamd (övme ve övülme) âlemlerin Rabb'i olan Allah'adır.
 3. O, Rahman ve Rahîmdir.
 4. Hesap gününün sahibidir.
 5. Rabb'imiz! Yalnızca sana kulluk eder ve yalnızca senden yardım dileriz.
 6. Bizleri doğru yola ilet.
 7. Kendilerine nimet verdiklerinin yoluna, gazaba uğramışların ve sapmışların yoluna değil.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Anne babamıza ve aile büyüklerimize karşı görevlerimiz nelerdir?
2. Kardeşlerimizle nasıl davranmalıyız?
3. Arkadaşlarımıza saygı duyduğumuzu nasıl gösteririz?
4. Fatiha ne demektir?

Cevaplayalım

1. İnsanın güzel, doğru ve iyi davranışlarda bulunması; çirkin, yanlış ve kötü davranışlardan kendi isteği ile uzaklaşmasına denir.

Boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Sevgi
- B) Saygı
- C) Ahlak
- D) Güven

2. Bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranma, başkalarını rahatsız etmekten çekinme duygusuna denir.

Boşluğa aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Sevgi
- B) Saygı
- C) Ahlak
- D) Güven

3. İnsanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygusuna denir.

Boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Sevgi
- B) Saygı
- C) Ahlak
- D) Güven

4. Aşağıdakilerden hangisi aile büyüklerimize karşı görevlerimizden değildir?

- A) Saygıda kusur etmemek
- B) Daima güler yüz göstermek
- C) Sıkıntıya düştüklerinde yardım etmek
- D) Sözlerini dinlememek

5. Fâtiha suresiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) 7 ayetten oluşur.
- B) Medine’de indirilmiştir.
- C) Namazın her rekatında okunur.
- D) Fâtiha; açmak, açıklığa kavuşmak anlamlarına gelir.

Hazırlayanlar

Furkan ÖZÜDOĞRU, Hatice Büşra PAKSOY

Redaksiyon

Suna AKKURT

Tasarım ve Düzenleme

Faize ULUSOY, Hanife KOYUTÜRK